T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/584
KARAR NO : 2024/348
KARAR TR : 07/10/2024

ÖZET: Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de eski hükümlü statüsünde memur olarak görev yapmakta iken, 16/03/2021 tarihinde İl Telekom Müdürlüğüne emekli sandığı kaydının iptal edilmesi için yazılı başvuru yapan davacının, başvurusuna olumsuz cevap verilmesi üzerine, işe başlama tarihinden itibaren geçen tüm sürelerin, işçi statüsü olarak düzeltilmesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : F.U
Vekilleri : Av. T. E - Av. S. P. Y
Davalı : Türk Telekomünikasyon AŞ.
Vekili : Av. B. K. G

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Tokat İl Telekom Başmüdürlüğü tarafından yapılan eski hükümlü alım sınavına katılan, eski hükümlü belgesine sahip olan müvekkilinin, sınav sonucunda başarılı sayılarak 12/03/1996 tarihinde 141048 sicil numarası ile 4C kadrosuna dahil olduğunu, müvekkilinin eski hükümlü olması nedeniyle kanunen memur olarak işe başlatılamayacak kişilerden olmasına rağmen davalı tarafından işçi olarak değil, memur olarak işe başlatıldığını, 12/03/1996 tarihli işe başlama işleminin kanuna aykırı olup işlemin hiçbir şekilde müvekkilin gerçek dışı beyanına veya hilesine dayanmadığını, davalı Türk Telekom Müdürlüğünün hatasına dayandığını, idarenin kanuna aykırı işlemini süresiz bir şekilde her zaman geri alabileceği düşünüldüğünde, geçen bunca yıla rağmen, düzenli olarak müvekkilinden eski hükümlü belgesi ibraz edilmesi istenmesine rağmen hatanın düzeltilmediğini, son olarak 16/03/2021 tarihinde davalı kuruma başvuru yapılarak hatanın düzeltilmesinin istendiğini ancak davalı Türk Telekom Müdürlüğünün, yapılan işlemin hukuka uygun olduğunu ve iptalinin mümkün olmadığını bildirdiğini, müvekkilinin olması gerektiği şekilde işçi olarak işe başlatılması halinde emeklilik tarihi 01/09/2021 olacak iken, bu halde emeklilik zamanının yaklaşık 5 yıl uzadığını, emekli maaşlarında da işçi ve memurlar arasında ciddi fark olması, çalışılan dönemde işçilere tam mesai ödenirken, memur personele haftasonu ve saatlik mesai ücreti ödenmemesi, işçilere ödenen ikramiye ücretlerinin memurlara ödenmemesi, işçilere ödenen yemek, yol, giyim gibi yan ücretlerin memurlara ödenmemesi, 657 sayılı Kanun gereği memurların ek iş yapmasının, aile fertlerinin aynı sektörde farklı iş yerlerinde çalışmasının yasak olması gibi farklılıkların müvekkilini bağlı olduğu kuruma başvuru yapmak zorunda bıraktığını, 16/03/2021 tarihinde İl Telekom Müdürlüğüne hatalı ve kanuna aykırı olarak yapılan emekli sandığı kaydının iptal edilmesi için yapılan yazılı başvuruya olumsuz cevap verildiğini ifade ederek, davalı kurumun 16/03/2021 tarihli başvuru sonucunda yapılan 15/04/2021 tarih ve ...65163 sayılı idari işlemin iptali ile 12/03/1996 tarihli işe başlama işleminin kaldırılmasına karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Tokat İdare Mahkemesi 02/12/2021 tarih ve E.2021/368, K.2021/1084 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar istinaf edilmeksizin kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Karar veren Tokat İdare Mahkemesi'nce dosya 2577 sayılı yasanın 14.maddesi yönünden incelenerek işin gereği görüşüldü:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde, idari dava türleri; "a) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar." olarak tanımlanmış, aynı Yasanın dilekçeler üzerine yapılacak ilk inceleme esaslarını düzenleyen 14.maddesinin (3/a) bendinde, dava dilekçelerinin görev ve yetki yönünden inceleneceği belirtilmiş,15.maddesinin (1/a) bendinde ise, (3/a) bendine göre adli yargının görevli olduğu konularda açılan davaların görev yönünden reddedileceği hükmüne yer verilmiştir.

Söz konusu Kanun maddesine göre kural olarak, idari yargıda ancak Devlete ve kamu tüzel kişilerine karşı açılan davalara bakılabileceği sonucuna varılmaktadır.

1953 Tarih ve 6145 sayılı Yasa ile, Türkiye Cumhuriyeti Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi kurulmuş; 1924 tarih ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun 10.06.1994 tarih ve 4000 sayılı Yasa'yla değiştirilen 1. maddesi ile, posta ve telgraf tesis ve işletmesine ilişkin hizmetler, Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü'nce, telekomünikasyon hizmetleri ise, "Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi (Şirket)" tarafından yürütülecek şekilde yeniden yapılandırılmıştır.

27.1.2000 tarih ve 4502 sayılı Yasa'nın 1. maddesi ile, 406 sayılı Yasa'nın 1. maddesine eklenen dokuzuncu fıkrada, "Türk Telekom, bu Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirkettir. Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kuruluş, teşkilât ve faaliyetleri ile ilgili mevzuat Türk Telekom'a uygulanmaz. Sadece, Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine ilişkin 2.4.1987 tarihli ve 3346 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi hükümleri uygulanır." denilmiş; anılan fıkra hükmü, 12.05.2001 tarih ve 4673 sayılı Yasa'nın 1. maddesi ile değiştirilmiş ve "Türk Telekom, bu Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirkettir. Bu Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, kamu iktisadi teşebbüsleri de dahil, sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait olan kamu kurum, kuruluş ve ortaklıklarına uygulanan mevzuat Türk Telekom'a uygulanmaz. Sermayesinin yarısından fazlası kamuda kaldığı sürece, Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine ilişkin 02.04.1987 tarihli ve 3346 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi hükümleri uygulanır. 16.07.1965 tarihli ve 697 sayılı Kanun ile milli güvenlik ve kamu düzeniyle sıkıyönetim ve seferberlik hallerinde telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin özel kanunların hükümleri saklıdır."; Ek 29. maddesinin 03.07.2005 gün ve 5398 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile değişik birinci fıkrasında, "Türk Telekom hisselerinin devri sonucu kamu payının yüzde ellinin altına düşmesi durumunda; Türk Telekom'da ek 22 nci maddenin (a) bendinin bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri uyarınca belirlenen aslî ve sürekli görevlerde çalışmakta olanlar ile 22.01.1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tâbi olarak kadrolu veya sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar ve kapsam dışı personel, kamu görevlerinden yüzseksen gün aylıksız izinli sayılır..." denilmiştir.

Öte yandan; 406 sayılı Yasa'nın 4502 sayılı Yasa ile değişik 2. maddesinin (c) bendinin birinci alt bendinin birinci cümlesinde, "Türk Telekom; telekomünikasyon şebekeleri üzerinden sunulan ulusal ve uluslararası ses iletimini ihtiva eden telefon hizmetlerini, 31.12.2003 tarihine kadar bu Kanun ve görev sözleşmesi çerçevesinde tekel olarak yürütür." denildikten sonra, anılan (c) bendinin birinci alt bendine 12.05.2001 tarih ve 4673 sayılı Yasa ile eklenen üçüncü cümlede, "Ancak, Türk Telekom'daki kamu payı %50'nin altına düştüğünde, Türk Telekom'un tüm tekel hakları 31.12.2003 tarihinden önce de olsa ortadan kalkmış olur." denilmiş; 4502 sayılı Yasa'nın Geçici 3. maddesi ile de Türk Telekomünikasyon A.Ş., 233 sayılı KHK'nin ekindeki "B-Kamu İktisadi Kuruluşları (KİK)" bölümünde yer alan kuruluşlar listesinden çıkarılmıştır.

Bu düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde, telekomünikasyon şebekeleri üzerinden sunulan ulusal ve uluslararası ses iletimini ihtiva eden telefon hizmetlerini 31.12.2003 tarihine kadar "tekel" olarak yürütmekle görevli kılınan ve çoğunluk hisseleri kamuya ait bulunan Türk Telekom'un tekel kapsamında kamu hizmeti yürüten, ancak kuruluş yasasındaki son düzenlemeler ile kendine özgü statüye sahip olan ve sermayesindeki kamu payı %50'nin altına düşünceye kadar kamu kuruluşu niteliğini taşıyan bir kuruluş olduğu tartışmasızdır.

Özelleştirme kapsamında bulunan Türk Telekomünikasyon A.Ş.'deki tamamı Hazineye ait bulunan hisselerden % 55'i, Bakanlar Kurulu'nun 25.07.2005 tarih ve 2005/9146 sayılı "Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi (Türk Telekom)'nin % 55 Oranındaki Hissesinin Blok Olarak Satışına İlişkin Nihai Devir İşlemlerine Dair Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar"ı uyarınca, 14.11.2005 tarihli Hisse Satış Sözleşmesi ile (6.550.000.000 USD. bedelle) Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'ne satılmıştır.

Bu sürece paralel olarak Türk Telekom personelinin durumu incelendiğinde:

Türk Telekom A.Ş. 4502 sayılı Yasa'nın 29.01.2000 tarih ve 23948 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girdiği dikkate alındığında, 29.01.2000 tarihi itibariyle 233 sayılı KHK kapsamı dışında kalmış ve anılan KHK eki cetvellerden çıkarılmış olması nedeniyle, Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 22.01.1996 gün ve E:1995/1, K:1996/1 sayılı ve özelleştirme kapsamında bulunan kamu iktisadi teşebbüslerinde sözleşmeli veya kapsam dışı statüde çalışan personelin kurumları ile olan ilişkilerinden doğan anlaşmazlıkların çözüm yerinin idari yargı olduğu yolundaki İlke Kararı kapsamı dışında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anayasa'nın 128. maddesinde, "Devletin, kamu İktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür." denilmiştir.

406 sayılı Yasa'nın Ek 29. maddesinin 03.07.2005 tarih ve 5398 sayılı Kanun'la değişik birinci fıkrasında, "Türk Telekom hisselerinin devri sonucu kamu payının yüzde ellinin altına düşmesi durumunda; Türk Telekom'da ek 22 nci maddenin (a) bendinin bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri uyarınca belirlenen asli ve sürekli görevlerde çalışmakta olanlar ile 22.01.1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi olarak kadrolu veya sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar ve kapsam dışı personel, kamu görevlerinden yüzseksen gün aylıksız izinli sayılır. Bu personel belirtilen süre içinde Türk Telekom'da çalışmaya devam eder ve hisse devir tarihinden nakli için Devlet Personel Başkanlığına bildirildikleri tarihe kadarki aylık ücret, harcırah, sağlık giderleri, cenaze giderleri ve ölüm yardımı ile diğer mali ve özlük hakları Türk Telekom tarafından karşılanır..." denilerek, yasa koyucu tarafından Türk Telekom'da 22.01.1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi olarak sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar ile kapsam dışı personel, kamu personeli sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davacının Türk Telekominikasyon A.Ş.'de 12.03.1996 tarihinde 399

sayılı KHK'ya tabi sözleşmeli personel statüsünde olduğu, ancak sosyal güvenlik yönünden emekli sandığına tabi olduğu, emekli sandığı yerine SSK'ya tabi olmak için işe giriş şeklinin düzeltilmesi yönündeki 16.03.2021 tarihli talebinin reddine ilişkin davalı Telekomünikasyon A.Ş.'nin 15.04.2021 tarih ve 65163 sayılı işleminin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan davanın emeklilik işlemlerine yürüten Sosyal Güvenlik Kurumuna karşı açılmadığı, dava tarihinde davalı mevkiinde kamu kuruluşu niteliği taşımayan Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin olması karşısında, idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari davadan söz etmek imkânı bulunmadığından idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksız olduğundan; uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı gerekçe ile müvekkilin 13/3 derece kademe ile işe başlaması bakımından 657 sayılı Kanuna tabi devlet memuru, belirli süreli sözleşme yapılması bakımından ve SGK statüsünün 4C olması bakımından sözleşmeli personel, eski hükümlü olarak işe alınması bakımından ise işçi olarak çalıştırıldığı ve davalı şirket nezdinde ücret karşılığında ve bağımlılık unsuru içerisinde çalıştığından işe başlama tarihinden itibaren geçen tüm sürelerin, işçi statüsü olarak düzeltilmesi ile Sosyal Güvenlik Kurumu statüsünün tespitine karar verilmesi hususunda gereğinin yapılması istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Tokat 2. İş Mahkemesi 16/06/2023 tarih ve E.2023/146, K.2023/139 sayılı kararı**ile, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle HMK'nin 114/1-b ve 115/2. maddelerine göre yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar istinaf edilmeksizin kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Açıklanması gereken diğer husus yargı yoluna ilişkin olup, davacının statüsünün işçi statüsü olarak düzeltilmesine ilişkin eldeki davanın, adli yargı yerinde mi yoksa idari yargı yerinde mi görüleceği noktasında toplanmaktadır.

Bilindiği üzere, Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun, 18.06.1994 günlü Resmî Gazete'de yayımlanan 4000 sayılı Kanun ile değiştirilen 1'inci maddesi uyarınca, Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü'nce yürütülen telekomünikasyon hizmetlerinin sermayesinin tamamı kamu kesimine ait olacak bir anonim şirket şeklinde yapılandırılması suretiyle kurulmuş ve 233 ile 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelere tabi bir kamu iktisadi kuruluşu statüsü verilmiştir

29.01.2000 günlü Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve Telekom A.Ş'nin özelleştirilmesi amacıyla yapısının yeniden düzenlenmesine yönelik kurallar getiren 4502 sayılı Kanun'un 1'inci maddesi ile, 406 sayılı Kanun'un 1'inci maddesine eklenen dokuzuncu fıkrada, Telekom'un, bu Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirket olduğu, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kuruluş, teşkilât ve faaliyetleri ile ilgili mevzuatın Telekom'a uygulanmayacağı kuralına yer verilmiş; anılan kural, 23.05.2001 günlü Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4673 sayılı Kanun'un 1'inci maddesi ile değiştirilmiş ve Telekom'un, bu Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirket olduğu, bu Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, kamu iktisâdi teşebbüsleri de dahil, sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait olan kamu kurum, kuruluş ve ortaklıklarına uygulanan mevzuatın Telekom'a uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Ayrıca Türk Telekom AŞ, 4502 sayılı Kanun'un Geçici 3'üncü maddesi ile 233 sayılı KHK'nin ekindeki "B-Kamu İktisadi Kuruluşları (KİK)" bölümünde yer alan kuruluşlar listesinden çıkarılmıştır.

4502 ve 4673 sayılı Kanun'lar ile yapısı yeniden düzenlenen Türk Telekom'da çalışan personelin hukuki statüsü de, 406 sayılı Kanun'a 4502 sayılı Kanun ile eklenen Ek 22'nci madde ile yeniden düzenlenmiş ve anılan maddede Türk Telekom'daki kamu payı %50'nin altına düşünceye kadar, Türk Telekom Yönetim Kurulu üyeliklerine atanacaklar dışında kalan personelin iş mevzuatı uyarınca istihdam edileceği, iş mevzuatına göre istihdam edilenlere ilişkin kayıt ve şartların Yönetim Kurulu tarafından tayin olunacağı kurallarına yer verilmiş, ayrıca, aynı Kanun'un Geçici 4'üncü maddesinde, 4502 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihte Türk Telekom'da 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi olarak kadrolu veya sözleşmeli personel statüsünde çalışmakta olanlardan isteyenlerin iş mevzuatına tabi personel statüsüne geçirileceği, iş mevzuatına tâbi personel statüsüne geçmek istemeyenlerin mevcut statü, sosyal ve özlük haklarıyla istihdamlarına devam olunacağı kurala bağlanarak, iş mevzuatına geçmek istemeyenlerin mevcut statü, sosyal ve özlük hakları korunmuştur.

Hisselerin fiilen devredildiği ve Telekomünikasyon Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi'nin imzalandığı 14.11.2005 tarihinden sonra, hisselerinin yüzde elliden fazlası özel hukuk tüzel kişisine geçen Türk Telekom kamu kuruluşu niteliğini kaybetmiştir.

Ancak, 406 sayılı Kanun'un Ek 29'uncu maddesinin, 5398 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi ile değişik birinci fıkrasında, özelleştirme tarihi itibarıyla Türk Telekom'da çalışmakta olan personelin haklarının korunması amacıyla, hukuki statülerini ve kamu kurumlarına nakil olanaklarını belirleyen bazı özel düzenlemelere yer verilmiştir. Buna göre Türk Telekom hisselerinin devri sonucu kamu payının yüzde ellinin altına düşmesi durumunda; Türk Telekom'da, Ek 22'nci maddenin (a) bendinin bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri uyarınca belirlenen aslî ve sürekli görevlerde çalışmakta olanlar ile 399 sayılı KHK'ye tabi olarak kadrolu veya sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar ve kapsam dışı personel, kamu görevlerinden yüz seksen gün aylıksız izinli sayılacaktır. Aynı maddeye göre, bu personel belirtilen süre içinde Türk Telekom'da çalışmaya devam edecek malî ve özlük hakları Türk Telekom

tarafından karşılanacak, belirtilen süre içinde nakle tabi personelden Türk Telekom tarafından hizmetine ihtiyaç duyulmayanlar tespit edildikleri tarihten, kendi isteği ile nakil talep edenler ise talep tarihinden itibaren en geç doksan gün içinde nakil için Türk Telekom tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirileceklerdir.

Anılan yasal düzenlemeler karşısında Telekom A.Ş.'nin özelleştirilmesi sonucunda, işlevsel görevlerde bulunan ve ikamesi kısa sürede imkansız personelin isteklerine bağlı olarak makul bir süre kamu görevlerinden aylıksız izinli sayılarak özel hukuk tüzel kişisinde çalışmalarına olanak sağlandığı anlaşılmaktadır.

Buna göre, söz konusu personelin, aylıksız izinli olarak geçen sürede kamu personeli statüleri devam etmektedir.

Diğer yandan, İmtiyaz Sözleşmesi ile bir kamu hizmetini yürütmek hakkını elde eden davalı şirkete, devir sonrasında yetişmiş personel yetersizliği nedeniyle doğabilecek aksaklıkların önüne geçilebilmesi için, 406 sayılı Kanun hükümleri ile tanınan ayrıcalıkların sonucu olarak da, bünyesinde belli süre ile çalışmaya devam eden söz konusu personelin kamu kurumlarına naklen atanmasının sağlanması amacıyla kimi görevler yüklenmiştir.

Bu görevler kapsamında 406 sayılı Kanun hükümleri uyarınca davalı şirket tarafından, hak sahibi personelinin Devlet Personel Başkanlığı'na bildirilmesi, bildirim ile beraber personelin nakledileceği kamu kurumunda yararlanacağı parasal haklara esas olmak üzere memur maaş nakil ilmühaberi düzenlenmesi, personelin ilişiğinin kesilmesi gibi işlemler bulunmaktadır.

Sayılan işlemler, idare hukuku alanında hukuki sonuçlar doğurmakta ve ilgili personelin nakledilecekleri kurumdaki statülerini, özlük ve parasal haklarını belirlemekte esas alınmaktadır.

Belirtilen nitelikleriyle, söz konusu işlemlerin kamu personeli hakkında ve idare hukuku alanında tesis edilmiş birer idari işlem niteliğinde oldukları anlaşılmaktadır.

Öte yandan,davalı şirketin belirtilen statüsü ve özel yasa hükümleri gereğince bazı kamusal ayrıcalıklara ve yükümlülüklere sahip olması nedeniyle herhangi bir özel hukuk tüzel kişisinden farklı bir hukuki statü içinde bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle diğer özel hukuk tüzel kişilerinden farklı bir ilişkisi bulunan tüzel kişilerin bazı işlemleri, nitelikleri esas alınmak suretiyle de idari işlem niteliğindedir.

Somut uyuşmazlıkta davacının 29/01/1996 tarihinde açılan PTT İşletme Genel Müdürlüğü PTT Tokat Başmüdürlüğü Tokat Türk Telekom tarafından açılan eski hükümlü sınavını kazanarak memur olarak atandığı, özelleştirmeden önce davacı niteliğindeki personelin statü hukuku hükümlerine tabi olduğu, davacının statüsünün işçi olarak düzeltilmesi isteminin kamu personeli hakkında ve idare hukuku alanını ilgilendiren bir istem olduğu açık olup, idari işlemlerle ilgili uyuşmazlığın ise adli yargı yerinde değil, idari yargı yerinde çözümlenmesi bir başka ifade ileidari yargı yerinin görevli olduğu anlaşılmaktadır..."

5. Davacı vekilinin dilekçesi ile 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Tokat 2. İş Mahkemesince, davadosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1.(Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.[3]

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

7. 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un *'Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin kuruluşu ve faaliyet konusu'* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) Cumhurbaşkanlığına bağlı, ana faaliyet konusu bu Kanunla belirtilen Türkiye Varlık Fonu ve alt fonların kurulması ve yönetimi olan, profesyonel yönetim ilkelerine göre yönetilen, özel hukuk hükümlerine tabi Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi kurulmuştur.

(2) Şirket, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başka hiçbir işleme gerek kalmaksızın ticaret

siciline resen tescil olunur.

(3) Şirket; stratejik yatırım planında belirtilen hedefler ile likidite, yatırım, risk ve getiri tercihlerini dikkate alarak;

a) Yerli ve yabancı şirketlerin paylarının, Türkiye'de ve yurt dışında kurulan ihraççılara ait payların ve borçlanma araçlarının, kıymetli madenler ve emtiaya dayalı olarak ihraç edilen sermaye piyasası araçlarının, fon katılma paylarının, türev araçlarının, kira sertifikalarının, gayrimenkul sertifikalarının, özel tasarlanmış yabancı yatırım araçlarının ve diğer araçların alım satımını,

b) Her türlü para piyasası işlemlerini,

c) Gayrimenkul ve gayrimenkule dayalı haklar ile her türlü gayri maddi hakların değerlendirilmesini,

ç) Her türlü proje geliştirme, projeye dayalı kaynak yaratma, dış proje kredisi sağlama ve diğer yöntemlerle kaynak temini işlemlerini,

d) Her türlü ticari ve finansal faaliyetleri, ulusal ve uluslararası birincil ve ikincil piyasalarda gerçekleştirilir. Şirket tarafından, ulusal yatırımlar ile uluslararası alanlarda diğer devletler ve/veya yabancı şirketlerce yapılacak yatırımlara iştirak edilebilir.

(4) Şirketin organizasyon yapısında; portföy yönetim birimi, araştırma birimi, muhasebe, kayıt, bilgi ve belge sistemleri ile düzenli iş akışı ve haberleşmeyi sağlayacak organizasyon, iç kontrol ve risk yönetim sistemi ile iç denetim birimi, fon hizmet birimi ile gerekli diğer birimler kurulur. Şirket, faaliyet konularına ilişkin olarak hizmet alımı yapabilir. Şirketin faaliyet konusu ve amacı, sermaye miktarı, payları, payların devir esasları, paylara tanınacak imtiyazlar, tasfiye, devir, birleşme, fesih, organlar, komiteler, bunların oluşumu, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları, hesapları ve kârlarının dağıtımı ile teşkilatına ilişkin esaslar ile sair hususların yer aldığı esas sözleşmesi genel hükümlerle bağlı olmaksızın doğrudan tescil ve ilan edilir.

(5) Şirketin 50.000.000 (elli milyon) Türk lirası olan kuruluş sermayesi Özelleştirme Fonundan karşılanır. Tamamı ödenmiş olan bu sermayeyi temsil eden paylar Özelleştirme İdaresi Başkanlığına aittir.

(6) Şirketin hisse senetleri nama yazılıdır.

(7) En az beş kişiden oluşan yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdür ilgili mevzuata göre atanır. (Mülga ikinci cükmle: 2/7/2018-KHK-703/157 md.) (...)"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

8. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Seyfi HAN, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/10/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının 15. maddede belirtilen hüküm doğrultusunda davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece, ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

9. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

10. Dava, davalı şirkette eski hükümlü statüsünde memur olarak görev yapmakta iken, 16/03/2021 tarihinde İl Telekom Müdürlüğüne emekli sandığı kaydının iptal edilmesi için yazılı başvuru yapan davacının, başvurusuna olumsuz cevap verilmesi üzerine işe başlama tarihinden itibaren geçen tüm sürelerin, işçi statüsü olarak düzeltilmesi istemiyle açılmıştır.

11. Telekomünikasyon şebekeleri üzerinden sunulan ulusal ve uluslararası ses iletimini ihtiva eden telefon hizmetlerini 31/12/2003 tarihine kadar tekel olarak yürütmekle görevli kılınan ve çoğunluk hisseleri kamuya ait bulunan Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin, tekel kapsamında kamu hizmeti yürüten, kuruluş kanunundaki son düzenlemeler ile kendine özgü statüye sahip olan ve sermayesindeki kamu payı %50'nin altına düşünceye kadar kamu kuruluşu niteliğini taşıyan bir kuruluş olduğu tartışmasız olmakla birlikte, özelleştirme kapsamında bulunan Türk Telekomünikasyon A.Ş.'deki tamamı Hazineye ait bulunan hisselerden % 55'i, 14/11/2005 tarihli Hisse Satış Sözleşmesi ile Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'ye satılmıştır.

12. Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'den 22/12/2018 tarihinde LYY Telekomünikasyon A.Ş.'ye devredilen %55'lik şirket payının 31/03/2022 tarihinde Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş.'ye devredilmesinden sonra, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş. %61,68 pay sahipliği ile Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin en büyük hissedarı haline gelmiştir. 26/08/2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile kurulan Türkiye Varlık Fonu

Yönetimi A.Ş. profesyonel yönetim ilkelerine göre yönetilen, özel hukuk hükümlerine tabi bir şirkettir.

13. Buna göre, adli yargıda davanın açıldığı tarihte, davalı mevkiinde kamu kuruluşu niteliği taşımayan Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin olması karşısında, idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksız olduğundan, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

14. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Tokat 2. İş Mahkemesinin 16/06/2023 tarih ve E.2023/146, K.2023/139 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Tokat 2. İş Mahkemesinin 16/06/2023 tarih ve E.2023/146, K.2023/139 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/10/2024 tarihinde, Üye Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Seyfi
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	HAN

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

KARŞI OY

Uyuşmazlık Mahkemesinin 30/09/2019 tarih ve E.2019/595, K.2019/543 sayılı kararında belirtmiş olduğum düşünce doğrultusunda sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyorum.

Üye
Doğan AĞIRMAN